

Årsredovisning 2016

Familjerättsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvarsområden	3
Viktiga händelser	3
Solna stads styrning	3
Mål och uppdrag	4
Nämndmål	4
Ekonomisk analys av utfall	4
Driftutfall	4
Verksamhetens kostnader	4
Verksamhetens intäkter	5
Investeringsutfall	5
Kvalitet, verksamhetsutveckling och effektivisering	5
Tvärsektoriella frågor	5
Internationellt	5
Likabehandling	5
Miljö	5
Medarbetare	6
Framtida utmaningar och förändringar	6
Internkontroll	6
Uppföljning av internkontrollplan	6

Sammanfattning

Under våren har medarbetare varit på familjerättsseminariernas rikstäckande utbildningsdagar i Visby samt genomgått en utbildning i IAS (utbildning om anknytningsstil). Den 1 januari ändrade Myndigheten för Internationella Adoptioner (MIA) namn till Myndigheten för Familjerätt och Föräldraskapsstöd (MFOF).

Inom det familjerättsliga området kan man under året se en ökning ärenden. Antalet medgivande utredningar och faderskap är i stor sett oförändrat mot föregående år.

Den samlade bedömningen för året är att nämndens mål är uppfyllt.

Familjerättsnämndens nettokostnader är 4,2 mkr, vilket innebär ett underskott med 0,6 mkr jämfört med budget. Nettokostnaderna är 0,3 mkr högre jämfört med 2015.

Nämndens ansvarsområden

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö ger råd och stöd till separerade föräldrar och ansvarar för frågor som rör faderskap, adoption, skilsmässa, samarbetsavtal samt utredning om vårdnad, boende, och umgänge. Med den gemensamma nämnden ges bättre förutsättningar att upprätthålla och utveckla en god kvalitet.

Viktiga händelser

Inom det familjerättsliga området kan man se en ökning av antalet vårdnads-, boende-, och umgängesutredningar jämfört med föregående år. En ökning också skett vad gäller samarbetsamtal och umgängesärenden.

Antalet medgivande utredningar och faderskap är i stor sett oförändrat jämfört med 2015.

Den 1 januari ändrades Myndigheten för Internationella Adoptioner (MIA) namn till Myndigheten för Familjerätt och Föräldraskapsstöd (MFOF).

Under hösten deltog all personal vid familjerätten i barnenhetens gemensamma tvådagarsutbildning i anknytningsteorier samt en heldag kring handläggning och dokumentation.

Antalet inkommande samtal till kontaktcenter har fördubblats sedan starten 1 januari 2015. Detta innebär att familjerätten har fått en ökning av rådgivande samtal per telefon samt även en ökning av antalet frivilliga samarbetsamtal.

Solna stads styrning

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras om till kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering lämnas till kommunfullmäktige vid två tillfällen under året, per 30 april och 31 augusti. Dessutom lämnas en årsredovisning per 31 december.

Mål och uppdrag

Bedömningen för perioden är att nämndens mål är uppfyllt.

Nämndmål

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2016 beslutat om följande nämndmål. Nämndmålen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen.

Status	Nämndmål
● Målet är uppfyllt år 2016.	Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rätt.

Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rätt.

● Målet är uppfyllt år 2016.

Antalet samarbetsamtal har ökat från 231 föregående år till 259 för år 2016. Familjerätten har under året arbetat med lösningar för att korta väntetiderna för samarbetsamtal samt tittat på utfallet av samarbetsamtalen. Detta genom att samordna handläggares tider för nybesök samt genom statistik följa resultatet av samarbetsamtalen. Utfallet visar att familjerätten under året i snitt haft en väntetid på lite drygt tre veckor vilket är en minskning sedan tidigare. Av de familjer som varit aktuella för samarbetsamtal har 72 procent helt eller delvis enats. Under hösten har ett arbete påbörjats att se över utredningsmetoder för att korta utredningstiderna.

Ekonomisk analys av utfall

Driftutfall

Nämndens nettokostnader är 4,2 mkr vilket innebär ett underskott jämfört med budget på 0,6 mkr. Underskottet förklaras av högre personalkostnader med 0,6 mkr beroende på ökat antal uppdrag från Tingsrätten under föregående år och där en obalans kvarstod under första halvåret 2016. Tekniska och administrativa anpassningar har varit nödvändiga för att erbjuda en modern arbetsplats. Nettokostnaderna är 0,3 mkr högre jämfört med 2015.

Driftredovisning 2016 (tkr)

	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016	Avvikelse 2015-2016
Verksamhetens intäkter	4 263	3 529	4 299	770	36
Verksamhetens kostnader	-8 157	-7 129	-8 465	-1 336	-308
Nettokostnader	-3 894	-3 600	-4 166	-566	-272

Verksamhetens kostnader

Under året har det varit nödvändigt att göra anpassningar i verksamhetssystemet Treserva för att erbjuda stöd och förenklingar i arbetet. Kostnaden för anpassningarna fördelas mellan de tre ingående kommunerna.

Utfall kostnader 2016 (tkr)

Kontoklass	2015	2016	Förändring
Kontoklass 4 (Anläggningstillgångar mm.)	-25	-20	-17,7 %
Kontoklass 5 (Löner mm.)	-6 778	-6 871	1,4 %
Kontoklass 6 (Övriga verksamhetskostnader)	-756	-796	5,3 %
Kontoklass 7 (Forts. övriga verksamhetskostnader)	-550	-731	32,9 %

Köp av huvudverksamhet

Inom nämndens område förekommer inte köp av verksamhet.

Verksamhetens intäkter

Intäkterna består av ersättning från Sundbybergs stad och Ekerö kommun. Kostnaderna fördelas till hälften efter antalet invånare i respektive efter antal ärenden de senaste tre åren.

Utfall intäkter 2016 (tkr)

Kontoklass	2015	2016	Förändring
Kontoklass 3 och 8 (Intäkter)	4 263	4 299	0,9 %

Investeringsutfall

Nämnden har inte haft några utgifter för investeringar.

Investeringsredovisning 2016 (tkr)

	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016	Avvikelse 2015-2016
Verksamhetens inkomster	0	0	0	0	0
Verksamhetens utgifter	0	-100	0	100	0
Nettoutgifter	0	-100	0	100	0

Kvalitet, verksamhetsutveckling och effektivisering

I gemensamma familjerättsnämndens arbete med kvalitets- och verksamhetsutvecklingsfrågor har arbetet fortsatt med att se över och förbättra verksamhetens kvalitetsdeklaration och de löften som där ges. Frågan om tillgänglighet har under hösten haft en framträdande plats för att kvalitetsdeklarationens löfte om fyra veckors väntetid för samarbetsamtal ska kunna hållas.

Under året har familjerättspersonal deltagit vid familjerättsprofessionernas rikstäckande utbildningsdagar i Visby, i utbildning kring intervju om anknytningsteori (IAS), i barnenhetens tvådagarsutbildning i anknytningsteori samt en heldag kring handläggning och dokumentation.

Under året har inga synpunkter eller klagomål registrerats inom den familjerättsliga verksamheten. Inte heller har det gjorts några rapporter enligt lex Sarah.

Under våren genomförde förvaltningen en brukarundersökning riktad till alla de som var aktuella hos den kommungemensamma familjerätten under en månads tid och en brukarundersökning bland personer aktuella för frivilliga samarbetsamtal pågår.

Tväarsektoriella frågor

Internationellt

Verksamheten har inte varit på några studieresor eller tagit emot studiebesök under perioden.

Likabehandling

Förvaltningens arbete med nya besöksdelen har haft ledorden ”välkomnande, säkerhet och integritet” vilket ger helhetsperspektiv, respektfullt bemötande och tydlighet. Detta bidrar till förvaltningens mål om att insatser ska ges utifrån individens behov med fokus på ett helhetsperspektiv.

Åtta medarbetare har deltagit i utbildningen ”Normmedvetenhet för gott bemötande” anordnad av kompetensförvaltningen.

Miljö

Under våren har 19 medarbetare på förvaltningen deltagit i grundläggande miljöutbildning steg 1 och 20 medarbetare i grundläggande miljöutbildning steg 2.

Förvaltningen har tillgång till miljöklassade tjänstebilar, cykelpool och tjänstecyklar. Förvaltningen sorterar allt avfall inklusive matavfall. Vissa verksamheter komposterar och anordnar loppmarknad.

Medarbetare

En medarbetarundersökning rörande motivation, styrning och ledarskap genomfördes under perioden 16 februari t.o.m. 7 mars 2016. Utifrån resultatet har en handlingsplan tagits fram. Det prioriterade området för familjerätten är motivation.

Under året har familjerättspersonal deltagit vid familjerättssociomomernas rikstäckande utbildningsdagar i Visby, i utbildning kring intervju om anknytningsteori (IAS), i barnenhetens tvådagarsutbildning i anknytningsteori samt en heldag kring handläggning och dokumentation

Framtida utmaningar och förändringar

Nämnden och den familjerättsliga verksamheten står inför flera framtida utmaningar och förändringar varav följande särskilt kan lyftas fram.

Väntetider i vissa ärenden. I dag ligger familjerätten i fas vad gäller faderskap, samarbetsamtal och umgängesstöd. Det gäller för verksamheten att fortsätta att arbeta med att korta väntetiderna även för vårdnadsutredningar och adoptioner. *Under våren 2017 kommer nya metoder att arbeta kring vårdnadsutredningar för att korta utredningstiderna och därmed väntetiderna.*

Uppföljning av vårdnadsutredningar och adoptionsärenden. Verksamheten behöver utveckla sitt uppföljningsansvar rörande adoptionsärenden för att i högre utsträckning kunna erbjuda stödsatser när så behövs. Verksamheten behöver även i större utsträckning erbjuda uppföljning efter dom i vårdnadsutredningar.

Ökning av samarbetsamtal och umgängesstöd. Antalet ärenden avseende samarbetsamtal och umgängesstöd har ökat och för verksamheten är det en framtida utmaning att på bästa sätt möta detta ökade behov.

Lagstiftningen. Föräldrabalken är en gammal lagstiftning sedan 1949 och är inte i fas med den förändrade synen på modern familjebildning som familjerätten möter.

Kompetensförsörjning och säkrad bemanning. För att kunna erbjuda effektiv verksamhet med god kvalitet kommer frågan om att säkra den framtida kompetensförsörjningen vara av stor strategisk betydelse för nämnden.

Helhetsyn och samverkan. Det gäller för nämndens verksamhet att fortsätta arbetet med att utveckla en helhetssyn och en väl fungerande samverkan med utgångspunkt från brukarnas behov.

Internkontroll

I enlighet med nämndens internkontrollplan har förvaltningen genomfört ett antal kontrollmoment av hur riktlinjer och rutiner följs inom olika arbetsområden. Kontroller har skett rörande bl.a. utredningar till tingsrätten, dokumentation i verksamhetssystemet och utredningstider. Av internkontrollen framgår att utredningsuppdragen från tingsrätten och ansökningar för medgivandeutredningar inte kan påbörjas förrän efter ca 2-3 månader p.g.a. ärendebelastning. I övrigt framkommer inga avvikelser.

Uppföljning av internkontrollplan

Process/rutin	Kontrollmoment	Resultat, åtgärder
Utredningar i enlighet med gällande riktlinjer, rutiner etc.	Kontroll enligt särskild checklista efter samtliga avslutade utredningar som avser vårdnad, boende och umgänge.	Inga avvikelser framkommer.
Löpande dokumentation i enlighet med gällande riktlinjer, rutiner etc.	Kontroll av löpande dokumentation via stickprov för samtliga handläggare.	Inga avvikelser framkommer.
Utredningstider	Kontroll via verksamhetssystemet att önskvärda utredningstider hålls.	Utredningsuppdragen från tingsrätten och ansökningar för medgivandeutredningar kan inte påbörjas förrän efter ca 2-3 månader p.g.a. ärendebelastning. När utredningen påbörjas ligger den faktiska utredningstiden på 3-4 månader.